

eman ta zabal zazu

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

Euskararen sintaxi diakronikorantz: egitura konplexuak

*Towards a historical syntax of Basque:
complex constructions*

Dorota Krajewska

Constructions under study

1. Relative clause constructions

Word order variation in the NP

2. Relational marker *-ko*

Subordination strategies

3. The prefix *bait-*

Research questions

1. Does Basque corpus allow for the study of historical syntax?
2. To what extent is the influence of Romance languages visible in syntax?
3. Are Basque diachronic syntax and syntactic reconstruction feasible?

Emaitzak

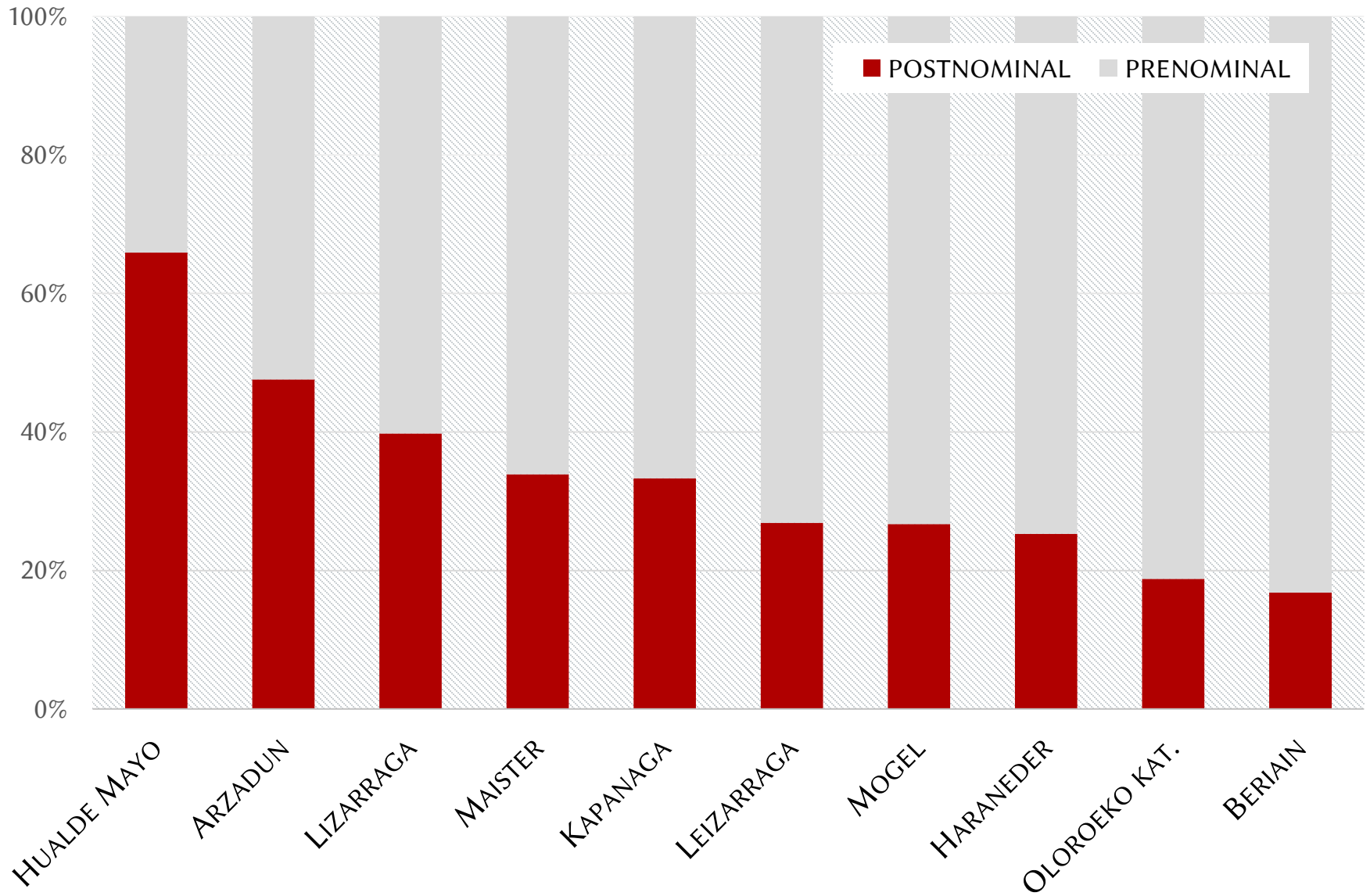
[1] Hitz-ordena

[2] Mendeko perpausak

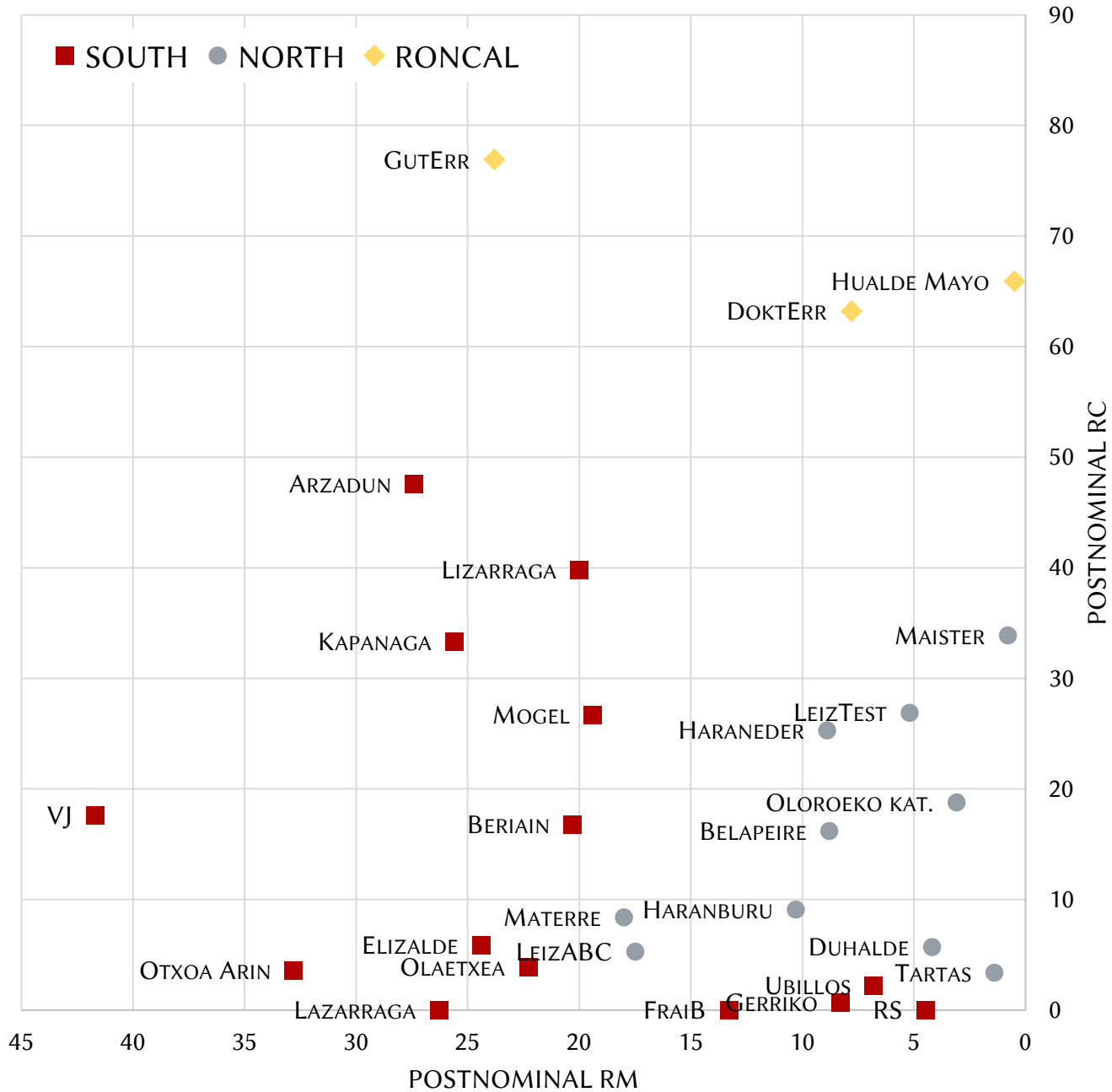
Aldaketa(k)
hitz-ordenan

Izen osteko
modifikatzaileak oso
gutxi erabiltzen ziren,
ezta?

Frequency of postnominal RCs

Postnominal RC and RM

Izen osteko genitiboa

aita gurea

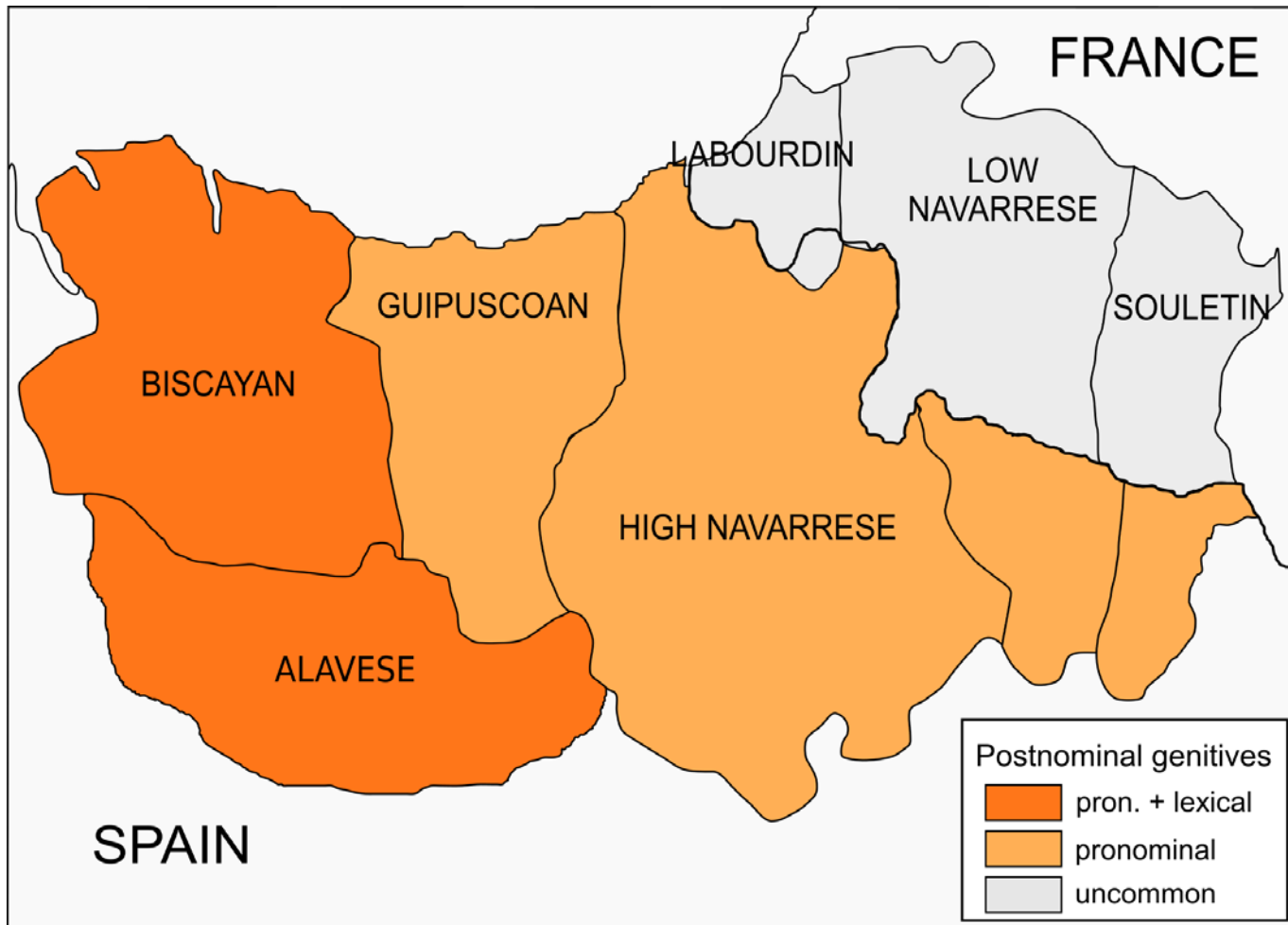
Betolaza, Beriain, Zubia, Kapanaga, Otxoa Arin, Kardaberaz, Urkizu, Mogel, Larramendi, Mendiburu, Ubillos, Lizarraga, erronkaria.

gure aita

Leizarraga, Etxeberri Ziburukoa, Haranburu, Materra, Argainaratz, Belapeire, Maitie, Tartas, Haraneder, Oloroeko kat., Larregi, Mogel, Larramendi.

- a. *Dotrina cristiñauena, Lau lecu arima zerura eztoaçaneenac, arimaac aita santu veguira Egozaneenac aen etorrera santuari, Abundanzia ondasun guztiena, eta erremedioa gach gustiena (Kap)*
- b. *erremedioa gach gustiena (Kap)*

Izen osteko genitiboa

Zein da zaharragoa:
izen-aurreko ala izen-
osteko erlatiboa?

Berranalisi

[HEAD-DET] [[RC]-DET]	apostatua
[HEAD [RC]]-DET	izen ostekoa
[[RC] HEAD]-DET	izen aurrekoa

Givón (2012): parenthetical constructions to non-restrictive to embedded relative clauses

- afterthought constructions
- speech error

Eta izen osteko *-ko*
atzizkia?

Atzizkiaren erabilerak

0 Adberbioak eta adberbio-sintagmak:

1 **leku-kasuak**: *etxera* > *etxerako bidea*

2 **adberbioak eta postposizioak**: *beti* > *betiko aitzakia*, *literaturari buruz* > *literaturari buruzko liburua*

3 **instrumentala**: *zurez* > *zurezko etxea*

4 **izenak**: *etxe* > *etxeko lana*

5 **izen-multzoak**: *ospe handi* > *ospe handiko gizona*

+ “adjektiboago” > + izenaren ondoan

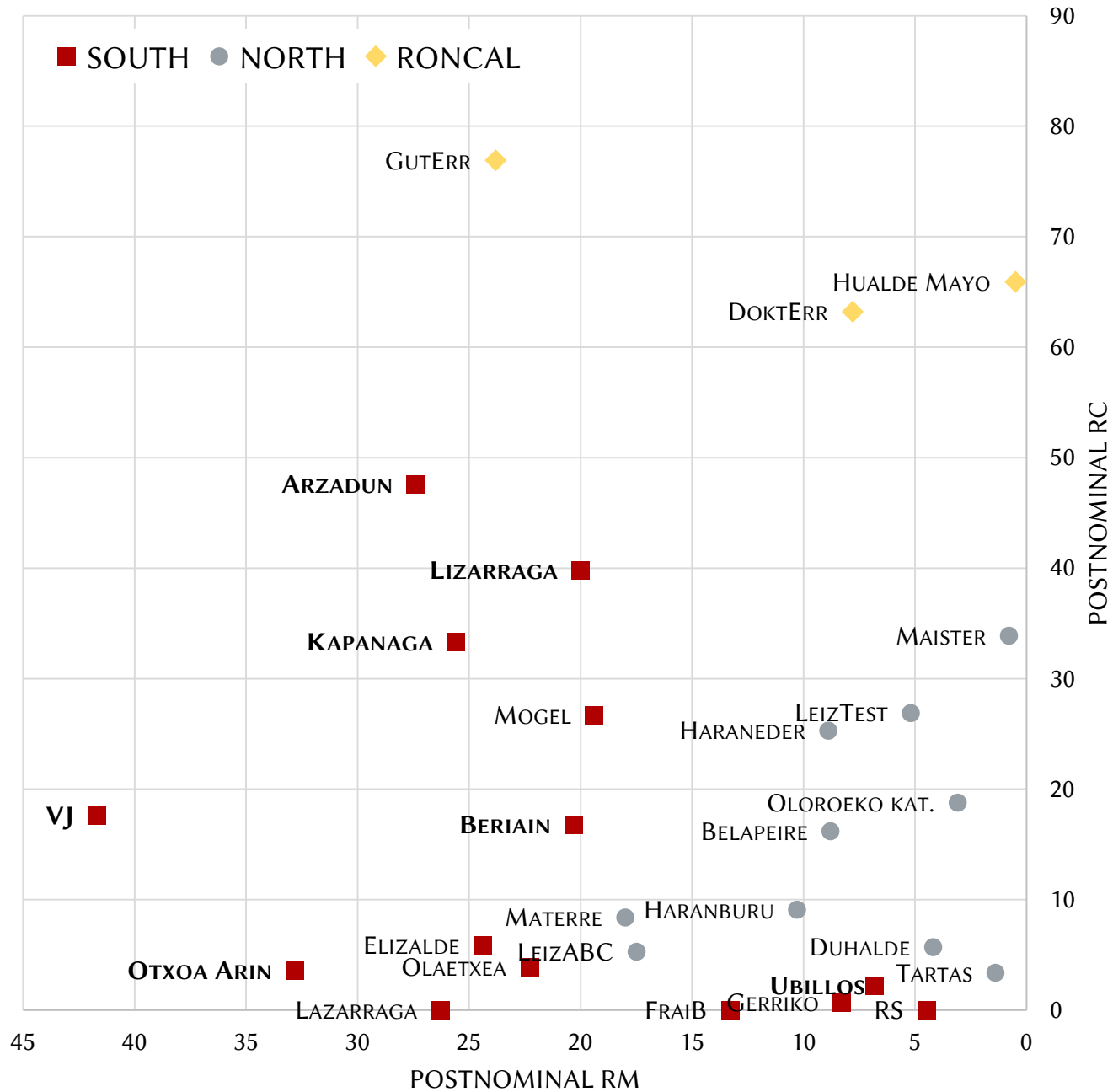
Izen osteko erlazio-atzizkia

lema	guztira	izena-modf	lema	guztira	izena-modf
zeru	308	13,6	bihotz	58	5,2
egia	200	59	infernu	57	0
mundu	128	0	egun	55	7,3
eliza	106	5,7	lur	51	0
fede	74	40,5	miserikordia	42	66,7

Baina genitiboak
ezberdinak dira?

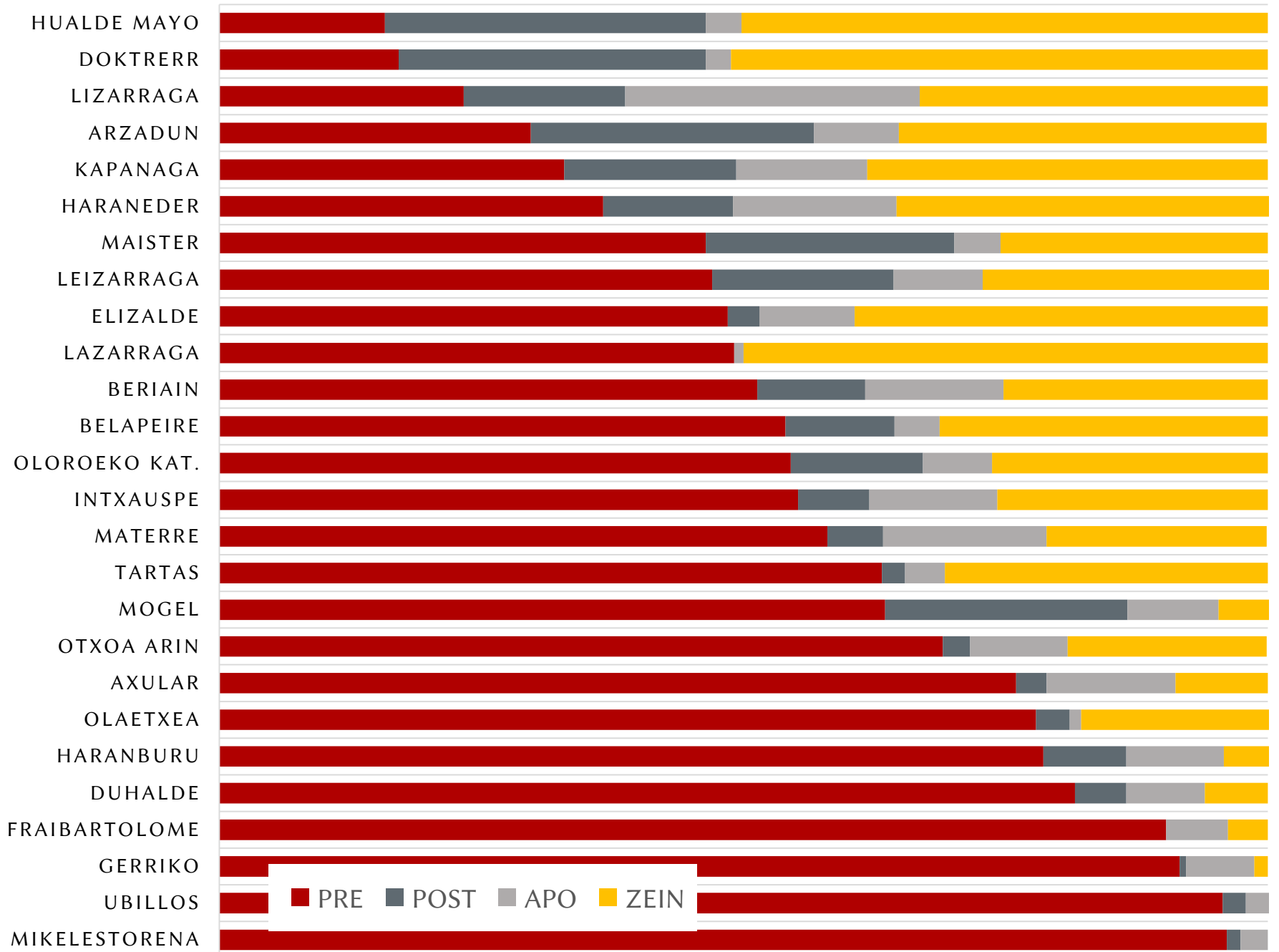
Lotuta daude aldaketa
horiek?

Postnominal RC, RM and genitive

Mendeko perpausak

Nola aldatu da
erlatiboen erabilera?

Nola aldatu da *bait-*
aurrizkiaren erabilera?

Functions of *bait-*

bait- only

- reason
- relative
- result
- complement
- discourse

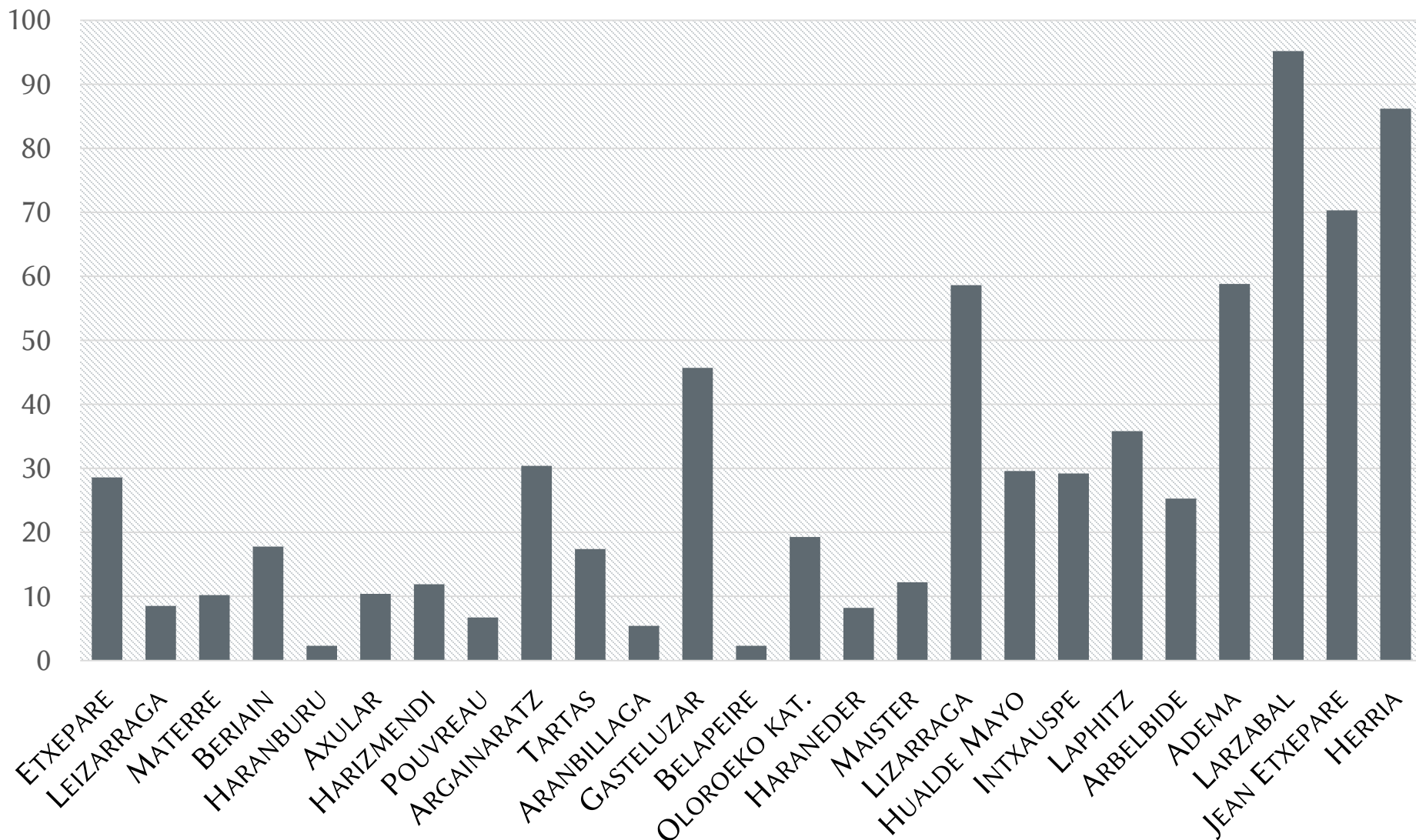
Anaya, igorico daraut
goutumbat, jaunac eman
baytaraut galcerdy cetazco
baten barnean (Seinichen gutuna)

bait- with a conjunction / pronoun

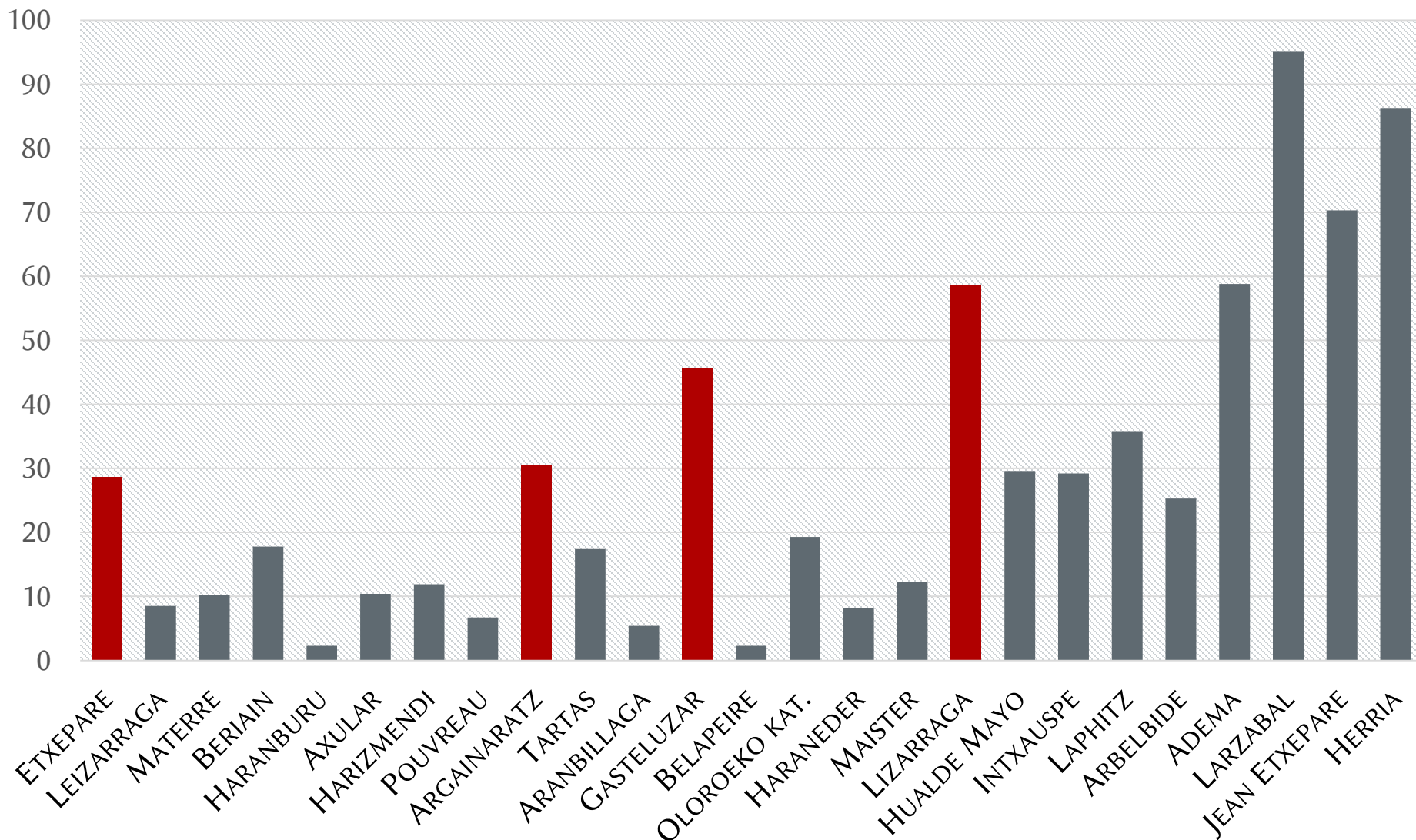
- reason
- relative
- result
- correlative
- free relative

Ceren errazqui barkatcen
baitira (Materra)

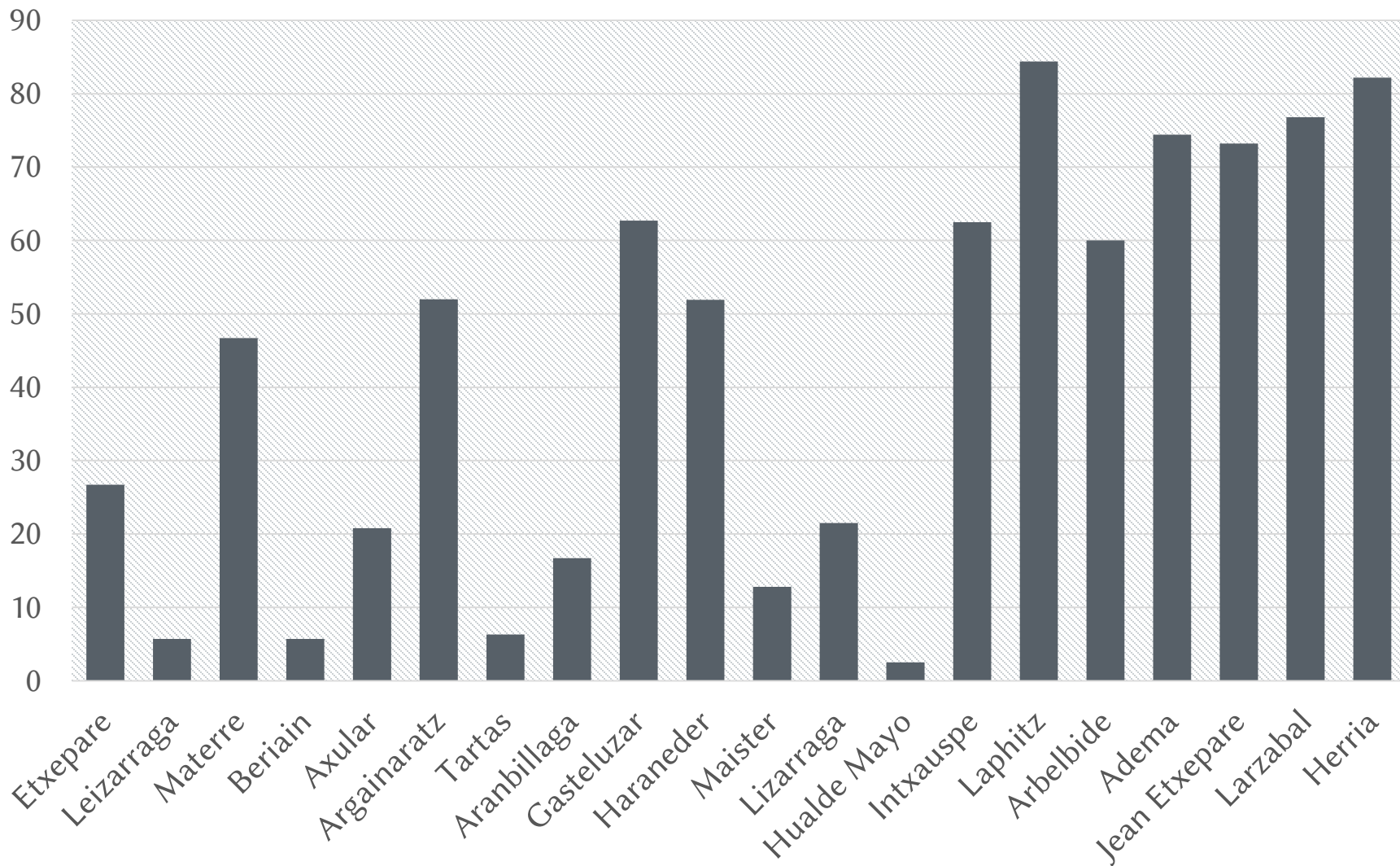
bait- only clauses

bait- only clauses

Perpauk kausalen maiztasuna

Ondorioak